

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 1.4.2009
COM(2009) 146 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI PARLAMENTUL EUROPEAN

**Al doilea raport de monitorizare privind restructurarea industriei siderurgice din
Bulgaria și din România**

1. INTRODUCERE

Prezentul raport descrie progresul privind restructurarea înregistrat în 2007 de societățile siderurgice din Bulgaria și din România care fac obiectul cerințelor menționate în capitolele specifice din Acordul european și, respectiv, din Tratatul de aderare:

- Protocolul 2 la Acordul european¹ referitor la restructurarea industriei siderurgice din Bulgaria și Decizia 3/2006 a Consiliului de asociere UE-Bulgaria din 29 decembrie 2006² de modificare a Protocolului 2 la Acordul european (de prelungire a perioadei de restructurare până la sfârșitul lui 2008) și
- Anexa VII la Tratatul de aderare³ referitoare la restructurarea industriei siderurgice din România.

Cu toate că ajutoarele de stat pentru restructurarea industriei siderurgice sunt interzise în mod expres în temeiul legislației comunitare, Uniunea Europeană a convenit asupra unor dispoziții tranzitorii pentru acordarea unor ajutoare care ar permite acestor noi state membre să îndeplinească această sarcină, minimizând în același timp perturbările pieței și cele de natură socială.

Protocolul și anexa menționate anterior prezintă condițiile pentru un regim de tranziție (până la sfârșitul lui 2008) al ajutoarelor de stat acordate pentru restructurarea industriei siderurgice. Aceste acte prevăd, de asemenea, obligații detaliate pentru Comisie privind monitorizarea și raportarea.

La 12 august 2008, Comisia a adoptat primul său raport de monitorizare referitor la 2006⁴. Noul raport se referă la rezultatele realizate în 2007 și, atunci când este cazul, deopotrivă la evoluțiile importante care au avut loc în 2008. Prezentul raport se bazează pe date furnizate de autoritățile de resort, precum și pe evaluarea efectuată de un consultant independent. El va fi urmat de un ultim raport în 2009, care se va referi la progresele din 2008.

2. REZULTATELE PROGRAMELOR DE MONITORIZARE DIN BULGARIA ȘI DIN ROMÂNIA

2.1. Bulgaria

Singura societate vizată de Programul național de restructurare (PNR) și de programul de monitorizare este Kremikovtzi.

a) Situația în 2007

2.1.1. Monitorizarea principalilor indicatori de restructurare

Ajutorul de stat

---

¹ JO L 358, 31.12.1994, p. 3–222.

² UE-BG 1909/06 – Decizia de adoptare 3/2006.

³ JO L 157, 21.6.2005, p. 3–393.

⁴ COM/2008/511.

Cea mai mare parte a sumei autorizate a fost vărsată în 1999, iar restul a fost acordat societății în 2004, sub forma reeșalonării datoriilor către furnizorii de gaz și de electricitate. Kremikovtzi a plătit periodic aceste datorii în 2007.

Potrivit informațiilor puse la dispoziția Comisiei, nu s-a acordat niciun ajutor de stat altor societăți siderurgice decât societății Kremikovtzi.

Reducerea capacității

Închiderea laminorului de profiluri grele/de brame era preconizată pentru iulie 2007, dar, potrivit informațiilor furnizate de autoritățile bulgare, activitatea a fost sistată în februarie 2008 și laminorul este în curs de dezafectare. Activitatea laminorului de sârmă a fost sistată în 2007 și este, de asemenea, în curs de dezafectare. Se preconizează că cele două laminoare vor fi dezafectate definitiv, în conformitate cu legislația comunitară relevantă⁵, până la sfârșitul perioadei de restructurare.

Viabilitate

Comisia a întâmpinat dificultăți în obținerea unor date financiare corespunzătoare și coerente referitoare la societatea în cauză. În ciuda solicitărilor repetate, societatea nu a furnizat autorităților bulgare și Comisiei informații complete definitive nici cu privire la întreaga perioadă a lui 2007, nici la evoluția activităților din prima jumătate a lui 2008. Cu toate acestea, situațiile financiare incomplete au indicat performanța financiară în 2007 ca fiind negativă, ceea ce constituie o nerespectare a angajamentelor privind viabilitatea⁶ societății adoptate în planul individual de afaceri. Rezultatele de -11,1% privind profitul înainte de deducerea dobânzilor, a impozitului și de includerea deprecierii și a amortizării (EBITDA) și de -20,7% privind profitul înainte de deducerea dobânzilor și a impozitului (EBIT) sunt chiar mai slabe decât în 2006.

Productivitate

Nivelul productivității nu s-a îmbunătățit substanțial în raport cu 2006 și a atins numai 30% din nivelul societăților siderurgice europene comparabile. Acest lucru are un impact negativ asupra eficienței și eficacității activității societății.

Reducerea costurilor

Deși prețurile efective de achiziție a materiilor prime în 2007 erau conforme cu evoluția pieței, ele au fost afectate în mod negativ de lipsa resurselor financiare și, prin urmare, de condițiile mai stricte impuse de furnizorii de materii prime. Valorile efective depășeau în medie cu 32% estimările din planul individual de afaceri.

---

⁵ Decizia 3010/91/CECO, JO L 286, 16.10.1991, p. 20.

⁶ Viabilitatea presupune ca societățile să ajungă din nou la o rentabilitate durabilă la sfârșitul perioadei de restructurare. Potrivit unei practici îndelungate, Comisia consideră că societățile trebuie să atingă:
- un profit brut din exploatare: și anume, procentul EBITDA (profitul înainte de deducerea dobânzilor, a impozitului și de includerea deprecierii și a amortizării) din cifra de afaceri este de cel puțin 10% pentru societățile siderurgice neintegrate și de 13,5% pentru societățile integrate;
- un profit minim: și anume, procentul EBIT (profitul înainte de deducerea dobânzilor și a impozitului) din cifra de afaceri este de cel puțin 1,5%.

Din cauza capacității reduse de utilizare în 2007 (în medie 50%), Kremikovtzi nu a reușit să reducă consumul de materii prime pe unitatea de produs. În anumite domenii, precum consumul de energie și de materii, reducerile necesare de costuri puteau fi realizate numai pe termen lung, prin investiții în modernizare. Din cauza lipsei de capital, sumele investite au fost mai mici decât valorile preconizate. La Kremikovtzi, în 2007, investițiile tehnologice au reprezentat 38% din obiectivul prevăzut în planul individual de afaceri pentru anul respectiv. În același timp, investițiile în domeniul protecției mediului s-au ridicat la numai 10% din obiectivul prevăzut în planul individual de afaceri.

b) Evoluția în 2008

În august 2008, Comisia a fost înștiințată de către autoritățile bulgare cu privire la declararea insolvenței societății Kremikovtzi.

2.1.1. 2.1.2. Protecția mediului

Bulgaria a solicitat o perioadă de tranziție pentru aplicarea directivei IPPC (prevenirea și controlul integrat al poluării)⁷. Prin derogare, Kremikovtzi ar fi trebuit să obțină o autorizație pe baza unei coordonări depline până la 30 octombrie 2007, care să cuprindă un calendar obligatoriu pentru realizarea unei conformări depline până la 31 decembrie 2011. În aprilie 2007, EMEPA și-a prezentat decizia de a nu acorda o autorizație integrată societății Kremikovtzi. În mai 2007, societatea a introdus o nouă cerere. Termenul oficial de eliberare a unei autorizații este până la 21.10.2008.

2.2. România

2.2.1. Monitorizarea principalilor indicatori de restructurare

Ajutorul de stat

Potrivit informațiilor puse la dispoziția Comisiei, nu a fost acordat niciun ajutor de stat altor societăți siderurgice decât cele enumerate în anexa VII la Tratatul de aderare⁸.

Reducerea capacității

Din informațiile de care dispune Comisia reiese că închiderile de capacități planificate pentru 2007 – laminorul pentru semifabricate de la ArcelorMittal Hunedoara – s-au realizat conform planificării. La începutul lui 2008, s-a sistat producția la laminorul de profiluri ușoare și la laminorul de sârmă de la Hunedoara, din cauza modificării survenite în strategia industrială. Atunci când instalațiile menționate mai sus vor fi definitiv dezafectate⁹, România își va îndeplini obligațiile care decurg din Tratatul de aderare cu privire la închiderea de capacități.

De asemenea, a avut loc o închidere suplimentară, care nu era prevăzută de Tratatul de aderare, a capacității învechite de la TMK Reșița, și anume laminorul de profiluri grele care a fost închis la sfârșitul lui 2007.

Viabilitate

---

⁷ Directiva 96/61/CE a Consiliului din 24 septembrie 1996, JO L257, 10.10.1996, p.26.

⁸ JO L 157, 21.6.2005, pp. 3–393.

⁹ Decizia 3010/91/CECO, JO L 286, 16.10.1991, p. 20.

Principalul obiectiv al procesului de restructurare și al măsurilor preconizate în PNR este atingerea viabilității de către societățile beneficiare, astfel încât acestea să poată funcționa în condiții normale de piață. Până în prezent, monitorizarea a arătat că au fost deja inițiate unele dintre măsurile preconizate în scopul atingerii viabilității societăților beneficiare, cum ar fi închiderea capacităților ineficiente, modificări ale strategiei de ocupare a forței de muncă (externalizarea – *spin off* – activităților auxiliare, subcontractarea activităților secundare) și modernizarea la nivel organizațional și de management.

Două societăți, respectiv ArcelorMittal Hunedoara și Mechel Câmpia Turzii au înregistrat pierderi importante în 2007, mai grave decât cele din 2006. Celelalte patru societăți și-au mărit veniturile din exploatare în raport cu 2006. Toate cele șase societăți au valorile profitului înainte de deducerea dobânzilor, a impozitului și de includerea deprecierii și a amortizării (EBITDA) situate între -2,2% și 12,8%, obiectivul fiind de 10,0% și, respectiv, valorile profitului înainte de deducerea dobânzilor și a impozitului (EBIT) între -6,0% și 7,3%, obiectivul fiind de 1,5%. Gradul de respectare a indicatorilor de viabilitate continuă să fie inferior, pentru toate societățile, în raport cu obiectivele asumate și adoptate în cadrul planurilor individuale de afaceri respective.

Productivitate

Nivelul actual și cel previzionat de ocupare a forței de muncă din industria siderurgică au fost realizate la termenul prevăzute. Nivelul de ocupare a forței de muncă din sectorul siderurgic în 2007 (38 186 de persoane) a reprezentat 85% din previziunile incluse în PNR, ținându-se cont de efectivul mediu anual de personal. Potrivit informațiilor furnizate de societățile monitorizate, nivelul forței de muncă în 2008 ar reprezenta 78% din obiectivul pentru anul respectiv. Cu toate acestea, productivitatea medie a societăților beneficiare continuă să fie de numai 50% din standardele internaționale¹⁰. Nivelul de productivitate realizat de societăți diferă în mod semnificativ. Numai societatea Tenaris Donasid este pe cale să-și îndeplinească angajamentele și aproape a atins standardele internaționale. Principalul motiv pentru care productivitatea nu evoluează în acord cu nivelurile de ocupare a forței de muncă este că nivelurile de producție sunt mai scăzute în comparație cu 2006.

Este necesar să se intensifice în continuare eforturile depuse de toate societățile dacă se urmărește realizarea creșterii necesare a productivității conform protocolului. Cu excepția societăților TMK Reșița și Tenaris Donasid, reiese că se pot încă aduce îmbunătățiri nivelului de ocupare a forței de muncă.

Reducerea costurilor

În anumite domenii, precum consumul de energie și de materii prime, reducerile necesare de costuri pot fi realizate numai pe termen lung, prin investiții în modernizare. În 2007, investițiile tehnologice s-au înscris între 110% și 1500% (în cazul societății TMK Reșița) din obiectivul prevăzut pentru anul respectiv. În același timp, investițiile în domeniul protecției mediului s-au ridicat între 75% și 2500% (în cazul societății Tenaris Donasid) din obiectivul prevăzut. Cu toate că Mittal Steel Hunedoara aproape a realizat obiectivul prevăzut pentru 2007, investițiile sale în domeniul protecției mediului în perioada 2004–2007 au reprezentat numai 54% din previziunile incluse în planul individual de afaceri.

Deși societățile beneficiare au introdus programe de investiții și le-au implementat, majoritatea raportează încă valori ale cheltuielilor care arată că programele de investiții nu au generat îmbunătățiri la nivel operațional. Pentru majoritatea societăților, consumul de materii

---

¹⁰ Peste 600 tone metrice/om/an laminate la cald în societățile siderurgice integrate, peste 800 tone metrice/om/an laminate la cald în societățile siderurgice neintegrate.

prime crește și atât partea aferentă cheltuielilor cu forța de muncă din totalul cheltuielilor, cât și consumul de energie înregistrează valori mult mai ridicate decât standardele internaționale. Prețurile de vânzare au compensat ineficiențele de ordin operațional ale unor societăți.

2.2.2. Protecția mediului

Tratatul de aderare prevede un regim de tranziție și stabilește o listă a instalațiilor pentru care s-a acordat o derogare de la directiva IPPC, până în decembrie 2014. Societățile siderurgice enumerate, și anume Mittal Steel Galați, Mittal Steel Hunedoara, Mechel Târgoviște și Mechel Câmpia Turzii, au obținut deja în 2007 sau în 2006 (Mittal Steel Hunedoara) autorizații integrate tranzitorii în conformitate cu directiva IPPC. Autorizațiile tranzitorii sunt valabile până la 31 decembrie 2014 (2012 pentru Mechel Târgoviște) și acoperă programul de investiții în domeniul protecției mediului care urmează să fie demarat în cursul perioadei de valabilitate a autorizațiilor.

Alte societăți care nu sunt incluse pe lista societăților care urmau să beneficieze de o astfel de perioadă de tranziție au fost nevoite să se conformeze actului normativ respectiv până la data aderării.

3. CONCLUZII PRINCIPALE

3.1. Bulgaria

Situația din 2007 nu a adus nicio îmbunătățire față de evoluția deja nesatisfăcătoare din 2006 a societății Kremikovtzi. Rezultatele din 2007 au arătat în continuare nerespectarea obiectivelor de restructurare prezentate în protocol privind viabilitatea, investițiile tehnologice și de mediu, vânzările, reducerea costurilor și productivitatea. Autoritățile bulgare au confirmat situația și au informat Comisia cu privire la sistarea, la 6 august 2008, a implementării planului individual de afaceri pentru Kremikovtzi, în urma declarării insolvenței și inițierii procedurii de faliment de către Tribunalul din Sofia.

Decizia Consiliului de asociere UE–Bulgaria din 29 decembrie 2006 de modificare a articolului 3 din Protocolul adițional la Acordul european prevede următoarele: „În cazul în care monitorizarea implementării programului de restructurare și planurile arată că nu s-au îndeplinit condițiile relevante din Protocolul 2 la Acordul european și nu s-au realizat măsurile-cheie de restructurare, inclusiv toate investițiile implementate [...], Bulgaria recuperează de la beneficiar orice ajutor a cărui acordare, înainte sau după aderarea sa la Uniunea Europeană, contravine condițiilor respective.”

În temeiul deciziei menționate anterior a Consiliului de asociere UE–Bulgaria, celei din urmă îi revine obligația de a solicita rambursarea ajutorului în cazul în care nu se îndeplinesc condițiile relevante din Protocolul 2 la Acordul european și nu se realizează măsurile-cheie de restructurare, inclusiv toate investițiile implementate. Declararea insolvenței constituie un indiciu puternic al faptului că societatea nu și-a restabilit viabilitatea și, probabil, nu o va restabili înainte de sfârșitul lui 2008. În acest sens, Comisia ar trebui informată constant cu privire la evoluția procedurii de insolvență și, în special, a cererii de rambursare a ajutorului de stat.

3.2. România

Performanța financiară realizată în 2007 nu a îndeplinit încă în totalitate obiectivele prevăzute în planurile individuale de afaceri, întrucât patru din cele șase societăți nu au atins procentul de EBITDA stabilit prin obiectivele lor respective pentru anul în cauză.

Rezultatele din 2007 și previziunile pentru 2008 furnizate de societăți indică o creștere din ce în ce mai amplificată a profiturilor și îmbunătățirea rentabilității pentru toate cele șase societăți beneficiare. Principalele schimbări cu privire la rentabilitate (de la înregistrarea de pierderi la realizarea de profit) preconizate pentru ArcelorMittal Hunedoara și Mechel Câmpia Turzii sunt deosebit de ambițioase. În ceea ce privește testul comunitar de viabilitate, toate societățile preconizează să respecte în 2008 criteriul EBIT, însă numai două dintre ele, și anume ArcelorMittal Galați și TMK Reșița, prevăd atingerea indicatorului EBITDA. Prin urmare, în 2008 este necesară depunerea de eforturi crescute de îmbunătățire durabilă a eficienței în scopul de a depăși incertitudinile recente observate în cadrul piețelor.

În ciuda îmbunătățirii eventuale preconizate de societățile beneficiare în prima jumătate a lui 2008, se poate realiza o viabilitate durabilă numai atunci când toate societățile își intensifică eforturile, în special cu privire la implementarea strategiilor de reducere a costurilor și la dezvoltarea de strategii coerente pentru viitor.

Comisia amintește că dispozițiile Protocolului la Tratatul de aderare a României precizează în mod clar că nu se va mai acorda niciun ajutor de stat pentru restructurare. Prin urmare, orice ajutor suplimentar în acest sens ar fi incompatibil cu dispozițiile respective. În cazul nerespectării condițiilor aplicabile ajutoarelor de stat deja acordate, și anume nerespectarea indicatorilor de viabilitate ai Comisiei, aceasta va lua măsurile necesare pentru recuperarea tuturor acestor ajutoare.